

SZAKMAI ÖNÉLETRAJZ

SZEMÉLYES ADATOK

Név
Cím
Telefon
E-mail
Születési idő

DR. KIS TAMÁS KÁLMÁN

DEBRECEN

tkis62@gmail.com

1962. DECEMBER 7.

VÉGZETTSÉG, EGYETEMI TANUL- MÁNYOK

- 1985–1988
- 1982–1985
- Elnyert képesítés megnevezése
- Az egyetemi évek alatti tudományos munka

Kossuth Lajos Tudományegyetem, **magyar–finnugor szak**
(1986–1988: népköztársasági ösztöndíj)

Kossuth Lajos Tudományegyetem, magyar–orosz szak

Magyar nyelv és irodalom szakos középiskolai tanár és finnugor nyelvész

Kossuth Lajos Tudományegyetem BTK (4913/88B.)

1986–1988: Finnugor Nyelvtudományi Tanszék demonstrátora

1987: Csárda- és kocsmaneveink névtani vizsgálata (diákköri dolgozat, 155 lap, nagydíj)

1985: Csokonai-szókincstár I. előszerkesztése; a Karjalainen osztják szövegeihez készített szójegyzék javítása, ellenőrzése; vogul, osztják és szamojéd mitológiai anyag kivonatolása a Mythologisches Wörterbuch számára szovjet folyóiratokból

1985: A magyar katonai zsargon (diákköri dolgozat, 121 lap)

magyar

ANYANYELV

EGYÉB NYELVISMERET

- angol
- finn
- orosz

középfok: Pitman Qualification, English for Speakers of Other Languages (Intermediate, 428387/0739/491689), Pitman Qualification, Spoken English for Speakers of Other Languages (Intermediate – First Class, 428387/0739/491690)

középfok: Finnugor szakos diploma

középfok: Négy elvégzett egyetemi félév orosz szakon, féléves szovjetunióbeli részképzés, orosz szakos alapvizsga (a KLTE doktori tanácsának döntése alapján, 1991)

MUNKAHELY

- 2007–

Beosztás

Oktatói tevékenység

Oktatott tárgyak

DEBRECENI EGYETEM (KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM) MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK EGYETEMI DOCENS

Több mint ötvenféle stúdium oktatása nappali (BA, MA és osztatlan), levelező, tanártovábbképzés, 0. évfolyamos és PhD-képzés keretében (gyakorlatok, szemináriumok, előadások).

DE BTK OMA képzés (2016–): *Előadások:* Szociolingvisztika. *Szemináriumok, gyakorlatok:* Dolgozati szeminárium, Leíró magyar hangtan, Magyar fonetikai gyakorlat, Magyar nyelvészeti speciális kollégium (Szlangkutatás), Szakdolgozati konzultáció, Szociolingvisztikai gyakorlat, Történeti szociolingvisztika. **DE BTK MA képzés (2009–):** *Előadások:* Bevezetés a kognitív nyelvészetbe. *Szemináriumok, gyakorlatok:* Kutatásmódszertani szeminárium 1–, Szociolingvisztika, Történeti szociolingvisztika. **DE BTK BA képzés (2006–):** *Előadások:* Leíró magyar hangtan, Szociolingvisztikai alapismeretek. *Szemináriumok, gyakorlatok:* A nyelvészeti kutatás alapjai, Fonológia, Leíró magyar hangtan, Nyelvészeti filológiai szeminárium, Rétegnyelvek: sajtónyelv, Szlangkutatás, Szociolingvisztikai gyakorlat, Záródolgozati szeminárium 1–2. **DE BTK osztatlan képzés (1987–2010):** *Előadások:* A magyar nyelvtörténet alapjai, A mai magyar nyelv alaktana, A magyar személynevek története, A szlangkutatás elmélete és módszertana, Leíró és történeti alaktan I., Leíró magyar hangtan, Magyar szórványemlékek, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai alapismeretek. *Szemináriumok, gyakorlatok:* A magyar személynevek története, A magyar szóalkotás rendszere, A magyar szófajok rendszere, A mai magyar nyelv alaktana, Alak- és szófajtani elemzési gyakorlatok, Alaktani elemzés, Fonológia(i) gyakorlatok, Hangtani elemzési gyakorlatok, Helyesírás, Korai szövegemlékeink, Leíró magyar hangtan, Magyar nyelvművelés, Magyar szórványemlékek, Mondattan, Nyelvészeti proszeminárium, Nyelv és evolúció, Szakdolgozati szeminárium, Szakdolgozati szeminárium 1–3., Szakdolgozati előkészítő szeminárium 1–2., Számítógépes nyelvi adatbázisok kezelése, Szlangkutatás,

	<p>Szlang és karnevál, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai gyakorlat, Szóalkotás, Szótani szeminárium, Záródolgozati szeminárium 1–2.</p> <p>DE BTK levelező képzés: Leíró magyar hangtan, Leíró és történeti alaktan I., Magyar leíró és történeti hangtan, Magyar szórványemlékek, Szociolingvisztika, Szociolingvisztikai alapszempontok, Záródolgozati szeminárium stb. DE BTK tanártovábbképzés: Szociolingvisztika. DE BTK 0. évfolyamos képzés (1995–1997): Leíró magyar hangtan. Miskolci Egyetem Magyar Nyelvészeti Tanszék (1992–1994): Bevezetés a történeti nyelvtudományba ea.; Záródolgozati szeminárium 1. Stb.</p>
Doktori képzés	<p>1995– : magyar nyelvtudományi egyetemi doktori program (oktatás és témavezetés), Debreceni Egyetem Nyelvtudományok Doktori Iskola (alapító belső tagként oktatás és témavezetés). Bizottsági tag doktori védéseken és PhD-értekezés hivatalos bírálója.</p> <p><i>Doktori órák:</i> A magyar szociolingvisztika nemzetközi előzményei, Agy, elme, nyelv, A névadás és névhasználat nyelvészeti problémái, A szociolingvisztika alapkérdései, Nyelvi kontaktus, nyelvpolitika, A nyelv művelés szociolingvisztikája, A magyar nyelv rétegződése, Nyelvi szocializáció, Evolúciós gondolkodás a nyelvészetben, A nyelv eredete, Nyelv és karnevál, Az állati kommunikáció mint protonyelv, Nyelv és hatalom, Nyelvi viselkedés, Témavezetői szeminárium 1–.</p>
Témavezetői tevékenység, tehetséggondozás	<p>PhD: Jelenleg két, összesen tizenhárom doktorandusz témavezetője (egyé társtémavezetőként), közülük eddig abszolutúriumot szerzett négy, sikeresen védett három.</p> <p>Szakkoloztat: Százötvenhat szakkoloztat vezetése.</p> <p>Diákköri dolgozat: Hat (mindegyik helyezést elérő) diákköri dolgozat témavezetője (három első, egy második, két harmadik helyezett, egy Pro Scientia díjas).</p> <p>Tehetséggondozás három hallgató témavezetője (DETEP), egy hallgató tutora (Márton Áron Tehetséggondozó Szakkollégiumi Program).</p>
• 1993–2007 Beosztás	KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM / DEBRECENI EGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK adjunktus
• 1992–1994 Beosztás	MISKOLCI EGYETEM MAGYAR NYELVÉSZETI TANSZÉK tanársegéd, adjunktus (félállásban)
• 1988–1993 Beosztás	KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK tanársegéd
• 1987–1988 Beosztás	KOSSUTH LAJOS TUDOMÁNYEGYETEM MAGYAR NYELVTUDOMÁNYI TANSZÉK ötödévesen félállásban
Egyéb egyetemi tevékenység	<p>1995–2010: tanszékvezető-helyettes</p> <p>1992–1994: tanszéki, majd intézeti titkár</p> <p>1989–1999: a Magyar Nyelvtudományi Intézet tudományos diákkörének elnöke</p>
TUDOMÁNYOS FOKOZATOK	
• 1996	PhD. (Kossuth Lajos Tudományegyetem, 27/1996. Ph.Ddr.)
• 1991	egyetemi doktor (Kossuth Lajos Tudományegyetem, 1023-IV.59/1991)
TUDOMÁNYOS KUTATÓMUNKA	
Nemzetközi kapcsolatok	<p>Finnugrisztika, hangtörténet, szóalkotás, magyarnyelv-oktatás, névtan, szlengkutatás, társas-kognitív nyelvészet.</p> <p>A magyar nyelvészetben belül szűkebb kutatási terület elsősorban a szlengkutatás és a társas-kognitív nyelvészet (elsősorban a nyelv eredeti funkciói, nyelvészet és etológia), továbbá hangtani-hangtörténeti-fonológiai kutatások. Az összes tudományos publikáció száma 69, az ezekre történt ismert hivatkozások és ismertetések száma kb. 695. (A doktori iskolák akkreditációjánál figyelembe vehető közleményeinek száma: 46, az ezekre történt ismert hivatkozások száma: 486.)</p> <p>Újabb kutatások: a szlang mint az emberi nyelv eredeti funkciót megőrző „nyelvesszencia”, és ezen keresztül a nyelv társaskapcsolat-teremtő, közösségszabályozó univerzális szerepe. Késszül: a magyar argó történeti-etimológiai szótára.</p> <p>Informális munkakapcsolatok a szlengkutatási program keretében Japántól az Egyesült Államokig. (Együttműködés cseh, észt, finn, orosz, svéd, norvég, német, szlovák, brit és amerikai kutatókkal és német, norvég, francia, cseh és orosz egyetemi szlengkutató munkacsoportokkal).</p>

Öt legfontosabb publikáció

Az ómagyar bilabiális β kérdéséhez. A Debreceni Egyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 93. Debrecen, 2019. ISBN 978-963-490-084-9

A magyar katonai szleng szótára. Második, javított, bővített kiadás. (Szlengkutatás 6. sz.) Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 2008. (320 lap). ISBN 978-963-473-171-9

1. kiadása: *A magyar katonai szleng szótára (1980–1990).* (A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 60. sz.) Debrecen, 1991. (178 lap). ISBN 963 471 738 1

Népszerű kiadása: *Bakaduma. (A mai magyar katonai szleng szótára).* Zrínyi Kiadó, Budapest, 1992. (391 lap). ISBN 963 327 156 8

Is Slang a Linguistic Universal? In: *Revue d'Études Françaises* 11 (2006): 125–141.

A veláris í a magyarban. *Magyar Nyelvjárások* 43 (2005): 5–26.

Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához. In: Kis Tamás (szerk.):

A szlengkutatás útjai és lehetőségei. (ISBN 963 472 181 8) Szlengkutatás 1. sz. Kossuth Egyetemi Kiadó, Debrecen, 1997. 237–296. (Különlenyomatként önálló kötetben is: *Szemponatok és adalékok a magyar szleng kutatásához.* (A Debreceni Kossuth Lajos Tudományegyetem Magyar Nyelvtudományi Intézetének Kiadványai 71. sz.) Debrecen, 1997. 60 lap).

ÖSZTÖNDÍJAK, SIKE- RES PÁLYÁZATOK

1998. júl. 1.–2000. jún. 30.: Research Support Scheme of the Open Society Support Foundation (Investigations on the History and Changes of Hungarian Slang)

1998. jún. 1.–2001. május 31.: Bolyai Kutatási Ösztöndíj (Magyar és osztyák lexikológiai és lexikográfiai kutatások)

1997–2000: Felsőoktatási Kutatási és Fejlesztési Pályázat Magyar Névérték (részvevő)

1997–2000: OTKA T023700 Ómagyar kori történeti helynévtár (részvevő)

1996–1999: OTKA T019491 Pápay József északi osztyák szótárának megszerkesztése és kiadása (témavezető)

1992–1995: OTKA T4607 Számítógépes helynévtörténeti szótár (részvevő)

Debrecen, 2021. szeptember 15.